

Elna, Dia de la Memòria. Remembrança de la Massacre del 25.05.1285

written by Daniela Grau | 17 de maig de 2022

Diuenge 22 de maig, de nou se celebrarà a Elna el Dia de la Memòria amb la col·laboració de la Batllia d'Elna i de mossèn Oriol, arxipreste i canonge de la Catedral de la ciutat.

La recordança de la Massacre de la població d'Elna el 1285 és ara per ara l'única commemoració a la Catalunya del Nord d'un dels episodis més tràgics dels patiments dels nord-catalans per haver resistit els conqueridors francesos. Després d'un setge de tres dies per tropes franceses i europees conduïdes pel rei francès Felip l'Ardit, la ciutat d'Elna va ser saquejada i la població massacrada dins les esglésies. Els muntants de marbre que emmarquen la porta principal de la catedral testimonien encara avui, en estar esclatats, la salvatge crema de la catedral i de la ciutat. El rei francès, empès pel papa també francès, volia destronar a Barcelona el comte-rei Pere el Gran per a imposar-hi el seu propi fill.

Per la Covid, la Commemoració va ser suspesa el 2020 i l'any passat només es va fer un acte simbòlic al jardí de la catedral davant la placa commemorativa il·lustrada amb un extracte de la Crònica de Bernat Desclot, on es descriuen les atrocitats comeses pels croats francesos invasors.

En el Dia de la Memòria a la Catalunya del Nord palesem la voluntat de recuperar la memòria històrica, de lluitar contra el genocidi cultural i lingüístic que patim d'ençà de l'annexió el 1659 pel Borbó Lluís XIV i de contribuir a la presa de consciència nacional.

Volem fer constar que tenim herois propis i honorar la memòria de tots els qui van resistir a les ocupacions franceses i més

particularment volem retre homenatge a la població d'Elna que va patir tants setges i destruccions per haver estat fidel a Catalunya al llarg dels segles.

Volem evidenciar que tenim una història mil·lenària diferent de la francesa, desconeguda per la població catalana perquè és amagada o tergiversada. Amb un lema martellejat en tots els caps «El Rosselló es va lliurar a França» («Le Roussillon sest donné à la France») els francesos van aconseguir aniquilar la memòria de la resistència a la colonització.

Amb la missa en català, l'única en tot l'any a Elna, volem també homenatjar el «Bisbe dels Catalans», Juli de Carsalade du Pont, que tant desitjava fa un segle que fos enaltida la nostra nació, la nostra terra, la nostra llengua: «Beneïda siguis, llengua catalana, llengua tan magnífica y tan senzilla; llengua única dels nostres passats. Ets tu que has redactat les cartes de les nostres llibertats antigues per amor de tu per a què visquis sempre honrada i estimada».

Si al matí honorarem la memòria de resistents anònims com preconitzava en Walter Benjamin, a la tarda homenatjarem les dones qui amb nom i cognom assumiren fa vuitanta anys la responsabilitat de l'ajuda humanitària a les víctimes innocents de les persecucions, més particularment a Elna, Elisabeth Eidenbenz «l'única que mereix honors i homenatges» segons va afirmar a Elna fa uns mesos Remei Oliva, darrera supervivent (104 anys) entre les dones que donaren llum a la Maternitat Suïssa d'Elna.

En els arxius de la Creu Roja la Maternitat consta com la primera institució de l'ajuda humanitària a l'Estat francès durant la Segona guerra mundial.

P R O G R A M A

11 h Missa en català a la Catedral d'Elna oficiada per mossèn Oriol amb la participació de la Coral Santa Eulàlia.

12 h Parlaments. Ofrena floral als Jardins de la Catedral a càrrec de l'Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana davant de la Placa commemorativa dels fets del 25 de maig del 1285.

13 h 30 min Dinar de germanor entre catalans del nord i del sud de l'Albera (inscripcions al telèfon: 06 74 36 99 61 o bé al correu graudaniela@gmail.com).

15 h 30 min Visita guiada a la Maternitat d'Elna.

Daniela Grau Humbert, membre de la Comissió Organitzadora